

Mødet den 26. Maj 1921.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Gustav Pedersen, P. Petersen og H. P. Salling.

1. (J. Nr. 135—1921). Indstilling fra Byggeudvalget angaaende **Licitationsstilbud paa Murerarbejdet ved 3 kommunale Ejendomme ved Max Müllersgade.**

Udvalget indstiller at overdrage Arbejdet til følgende:

Hus Nr. 69. Murermester J. P. P e-	
t e r s e n for	18400 Kr.
Hus Nr. 70. Murermester R. R a s-	
m u s s e n for	18895 »
Hus Nr. 71. Murermester L. C. L a r-	
s e n for	38200 »

Ialt... 75495 Kr.

F o r m a n d e n meddelte, at Murermester N. Nielsen egentlig var lavest bydende med et Tilbud paa 70000 Kr. for samtlige Ejendomme. Senere havde han imidlertid bedt sig fritaget for Arbejdet, fordi han havde begaaet flere Sammentællingsfejl, og da det ved en Undersøgelse af Stadsarkitekten viste sig at være Tilfældet, havde Udvalget annulleret hans Tilbud og indstillede derfor til Byraadet at overdrage Arbejdet til de næstlaveste.

Indstillingen vedtoges.

2. (J. Nr. 135—1921). Indstilling fra Byggeudvalget angaaende **Licitationsstilbud paa Tømrerarbejdet til ovennævnte 3 Ejendomme.**

Udvalget indstiller at overdrage Arbejdet ved samtlige Ejendomme til Tømrermester **Arnoff Thomsen** for ialt 42650 Kr.

Marius Geertsen spurgte Formanden, om Malerarbejdet i disse Ejendomme til sin Tid vilde blive udliciteret.

Formanden havde tænkt, at man kunde prøve dette Eksperiment, men vidste jo ikke, hvorledes Udvalget stillede sig dertil.

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 124—1921). **Andragende fra Inspektionsbetjent M. Søndergaard om Udbetaling af den tilbageholdte Del af hans Løn.**

Fra Budgetudvalget forelaa følgende Udtalelse:

»Under Hensyn til de i Sagen foreliggende Oplysninger indstiller Udvalget, at det tilbageholdte Beløb udbetales.«

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 105—1921). Indstilling fra det nedsatte Udvalg i Sagen angaaende **Maskinmester A. Sabroes Afskedigelse.**

Følgende Indstilling forelaa:

»Efter Forhandling i et Møde den 21. ds. er der truffen følgende Aftale med Smede- og Maskinarbejdernes Fagforening i Sagen angaaende Maskinmester A. Sabroe's Afskedigelse:

- 1) Det skal have sit Forblivende ved Maskinmester A. Sabroes Afskedigelse uden Pension af Kommunens Tjeneste fra den 31. Marts 1921.
- 2) Fagforeningen hæver samtidig med Indsendelsen af nedenanførte Indstilling til Aarhus Byraad den mod Aarhus Kommune rejste Blokade.

- 3) Udvalget indstiller til Aarhus Byraad, at der snarest indenfor en af Kommunens Administrationsgrene gives A. Sabroe Beskæftigelse som timelønnet Arbejder med den Løn, som til enhver Tid er gældende for Kommunens timelønnede Maskinarbejdere. Det af Sabroe hidtil indbetalte Bidrag til Pensionsfonden indsættes paa en Sparekassebog, som deponeres hos det Udvalg, under hvilket Sabroe gives Beskæftigelse. Saafremt Sabroes Forhold derefter har været tilfredsstillende gennem 2 Aars Tjenestetid, skal han kunne generhverve sin Ret til Adgang til Pension efter de gældende Regler og med samme Anciennitet med Hensyn til Pension, som han havde i Stillingen som Maskinmester ved Marselisborg Hospital, imod, at han til Pensionsfonden indbetaler det paa fornævnte Sparekassebog indestaaende Beløb, incl. Renter, samt 4 % af den Løn, han har oppebaaret i nævnte 2 Aar. Skulde Sabroe afgaa ved Døden inden Forløbet af 2 Aar, har Udvalget lovet at anbefale til Byraadet, at man stiller sig villig med Hensyn til en eventuel Understøttelse til hans Enke og de ukonfirmerede Børn.«

H. P. Christensen forelagde paa Udvalgets Vegne Indstillingen, som var fremkommet ved Forhandling med Smedeforbundets Bestyrelse. Der var næppe Tvivl om, at Kommunen kunde have ført sin Krig igennem; men hvis man paa den anden Side skulde gaa ud fra den officielle Afskedigelsesgrund, havde Kommunen en Pligt til at skaffe Sabroe andet Arbejde. Hvis han saa ikke i de to Aar udførte sit Arbejde tilfredsstillende eller ikke var til at samarbejde med, var han med

det samme afskediget. Angaaende hans fremtidige Arbejde, antog Taleren, at dette bedst kunde blive ved Belysningsvæsenet, og man vilde i saa Fald se at finde Beskæftigelse til ham paa selve Gasværket.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 10²—1921). **Valg af Medlemmer til Huslejenævnene.**

Formanden oplyste, at der ikke var kommet nogen ny Indstilling fra Grundejerforeningen; men Taleren vilde foreslaa at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer til at fremkomme med Forslag til Byraadet.

A. Bitsch gjorde opmærksom paa, at i Henhold til den ny Huslejelov skulde Nævnene vælges inden 1. Juni, og det næste Byraadsmøde kunde ordinært ikke blive før den 2. Juni. Hvis der derved blev Tvivl om Lovligheden af Valget, vilde det ikke være klogt at udsætte det, men i modsat Fald havde Taleren intet imod, at der blev nedsat et saadant Udvalg.

Kjeld Sørensen mente ikke, der skete noget ved at udsætte det i 8 Dage.

Det vedtoges at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer, og hertil valgtes:

H. P. Christensen, Vald. Pedersen, A. Bitsch, Niels Barnow og Marius Geærtsen.

6. (J. Nr. 199—1921). Indstilling fra Budgetudvalget om, at **der ikke bevilges Tilskud til kommunale Arbejderes Sommerudflugter.**

Formanden meddelte, at der var kommet Indstilling fra et Byraadsudvalg om i Lighed med tidligere Aar at bevilge Tilskud til en Sommerudflugt. Sidste Sommer var der i Byraadet Stemning for at afskaffe denne Skik, men da et Par

Udvalg paa dette Tidspunkt allerede havde givet Tilskud, blev Sagen udsat til indeværende Aar. Med Henblik paa denns Stemning havde Budgetudvalget nu stillet Forslag om, at man slutter med disse Tilskud og lader Deltagerne selv betale deres Udflugter.

Kjeld Sørensen fandt det nødvendigt at have en fast Regel at gaa efter i Udvalgene. Selvfølgelig var det behageligt at kunne bevilge Penge baade til det ene og det andet, men Penge var vanskelige at skaffe; Laan var ikke til at tænke paa, og det vilde vist knibe med at faa Skatterne ind. Under en saadan Situation maatte man være forsigtig med at bevilge Penge og holde sig til det strengt nødvendige, hvorfor Taleren maatte anbefale Budgetudvalgets Indstilling.

M. C. Falk gik ud fra, at det gjaldt saavel Funktionærer som Arbejdere.

Bernt Jensen syntes, at Kjeld Sørensen gjorde for meget ud af det lille Beløb, som jo ingen Indflydelse kunde have paa Kommunens Status. Det var en gammel Skik, og lignende fandt Sted hos private, saa der var næppe Grund til at nægte den lille Bevilling.

Kjeld Sørensen vidste nok, at denne Sum alene ikke kunde betyde saa meget; men i en Tid, hvor det kneb saa stærkt med at faa Skatterne ind, bl. a. paa Grund af den store Arbejdsløshed, var det aldeles nødvendigt at tage alt i Betragtning.

Formanden fandt ogsaa, at naar mange Mennesker paa Grund af Arbejdsløshed ikke kunde betale deres Skatter, maatte man kunne forlange, at fasttønnede Folk selv betalte deres Udflugter.

A. Bitsch erkendte, at Forholdet var som af Kjeld Sørensen udtalt. Den her nævnte Sum

spillede jo ikke nogen større Rolle, det var det rent principielle, der maatte være det afgørende. Men naar alle andre selv betalte deres Udflugter, var der næppe noget at sige til, at det samme blev Tilfældet her.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 166—1921). **Andragende fra Ingeniør Marstrand om Honorar for hans Projektering af den direkte Bane fra Aarhus til Randers.**

Budgetudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

Formanden skulde ikke komme dybt ind paa Ingeniør Marstrands Forhold, men blot oplyse, hvad den foreliggende Ordning havde kostet Aarhus Kommune. Byen havde for det første maattet bygge Boliger for mange Millioner Kroner, og paa disse vilde der tabes mange Penge; for det andet maatte Kommunen paatage sig Omlægningen af Ryesgade og Banegaardspladsen, som ogsaa vilde koste nogle Millioner, og endelig vilde Banen ødelægge Byens Havneplads og for bestandig spærre den direkte Adgang til Stranden mod Nord. Skulde man nu til at give Honorar til den Mand, som havde fremsat denne Plan, kunde Staten bag efter, naar man beklagede sig over Udviklingen, henvise til, at Byen havde betalt ham Honorar og dermed erkendt, at Ordningen var en Fordel for Aarhus By. Af disse og flere Grunde maatte Taleren anbefale at nægte Andragendet.

Kunde ikke bevilges.

8. (J. Nr. 192—1921). **Andragende fra Bogholder Lind om Tilladelse til at tage Bopæl udenfor Bygrænsen.**

Udvalget for Belysningsvæsenet har intet herimod at erindre.

Vald. Pedersen ønskede tilføjet, at Tilladelsen gives »midlertidig«.

A n d r. C h r i s t e n s e n mente, det var Andragersens Mening at bygge et Hus og flytte ud i, saa det blev vel næppe »midlertidigt«.

K j e l d S ø r e n s e n bemærkede, at det var den almindelige Form at give en saadan Tilladelse »indtil videre«. Det var næppe heldigt, hvis mange af Kommunens godt lønnede Folk flyttede ud, og man burde vist egentlig nægte det foreliggende Andragende; men naar Tilladelsen gaves indtil videre, var man paa den sikre Side.

Tilladelsen gaves indtil videre.

9. (J. Nr. 113—1921). Indstilling fra Belysningsudvalget om **Udbetaling af Pension til 2 Enker efter Gasværksarbejdere.**

F o r m a n d e n bemærkede, at Pensionen jo var lovmæssig, men Forslaget om at betale Enkerne 3 Maaneders Løn var vist egentlig noget nyt.

H. P. C h r i s t e n s e n svarede hertil, at det altid havde fundet Sted, naar det var maanedslønnede Folk, og det samme burde gælde de time-lønnede, hvis det var fast ansatte Folk og under Pensionsreglementet.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 68—1921). **Fornyset Andragende fra Enkefru Krüger om Fritagelse for at betale Husleje.**

Budgetudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

F o r m a n d e n udtalte, at hvorvel Budgetudvalget var klar over hendes vanskelige Stilling, havde man ikke kunnet blive enige om at anbefale Andragendet.

M. B r a m m e r vilde varmt anbefale at bevilge Andragendet. Fru Krügers Stilling var meget vanskelig, idet hun skulde leve af tyske Mark, som ikke var meget værd. Endvidere var der sket det, at man i Tyskland nu fradrog 10

% af hendes Pension, samt at hun havde mistet en Familieunderstøttelse paa Grund af Formueudskrivningen i Tyskland, hvorved et Legat var gaaet tabt. Fru Krüger havde ogsaa store Udgifter til sin Søns Studeringer. Man kunde maaske sige, at denne Sag var afgjort med hendes afdøde Mand, men der var siden indtruffen Omstændigheder, som ingen var Herre over, der fuldstændig havde forandret Forholdene. Det vilde derfor være ubarmhjertigt at nægte hendes Andragende; hun burde absolut have fri Husleje eller et tilsvarende Beløb i Understøttelse.

Kjeld Sørensen erkendte, at man ofte var ubarmhjertig; men det var man desværre nødt til at være under de nuværende Forhold. Det var Byraadets Pligt at gøre, hvad det kunde, for ikke økonomisk at køre fast.

Formanden var enig med Kjeld Sørensen heri, og det var de samme Betragtninger, som havde foranlediget Udvalget til ikke at anbefale Andragendet. Taleren vilde dog ikke lægge Skjul paa, at hans Følelser overfor Fru Krüger var noget paavirket af, at han som Byraadsmedlem havde været med til at modtage en stor Gave af hendes afdøde Mand.

M. Brammer henviste ogsaa til den store Gave, som Byen havde faaet, og som vel nu var tre Gange saa meget værd som den Gang. Desuden havde Kommunen købt Villaen ret billigt af Fru Krüger, saa det kunde ikke kaldes rigtig anstændigt nu at behandle hende paa den Maade.

Formanden spurgte, hvad Byrådet vilde sige til, at man gav hende et kontant Beløb en Gang for alle.

J. Chr. Møller mente ikke, man kunde

vedblive at honorere Fru Krüger. Hun ejede vist endnu nogen Kapital og kunde ikke kaldes egentlig nødstedt. Hvis hendes Indtægt var formindsket ved den lave Markkurs, havde hun jo den Udvej at rejse hjem til sit Land, som mange andre maatte gøre. Taleren vilde derfor anbefale at følge Indstillingen.

Formanden gjorde opmærksom paa, at Fru Krügers Lejlighed og de Forhold, hun levede under, var betydelig mere værd end den Leje, huu betalte, saa i den Retning kunde det ikke siges, at man var særlig haard ved hende.

M. C. Falk syntes, at Dr. Brammer brugte lidt for stærke Udtryk.

A. S n e u m spurgte, om Borgmesteren stillede Forslag om at yde et kontant Beløb (Formauden: Nej!), eller det blot var en Tanke, som blev udkastet. Der var jo ogsaa den Udvej, at man kunde hjælpe hende ud over hendes Vanskeligheder et Par Aar, indtil de tyske Penge kom lidt paa Fode igen. Men det maatte Budgetudvalget nærmest afgøre.

V a l d. P e d e r s e n syntes, det var lidt farligt at eksperimentere med en saadan Tanke; i hvert Fald maatte man først have Besked paa, hvor meget Fru Krüger havde i aarlig Indtægt. Taleren vilde henstille at følge Udvalgets Indstilling.

Andragendet kunde ikke bevilges.

11. (J. Nr. 157—1921). **Andragende fra Ingeniør Hagerup om Tilbagebetaling af haus Pensionsindskud.**

Anbefalet af Brolægnings- og Lønudvalget.
Bevilgedes.

12. (J. Nr. 158—1921). **Andragende fra polsk Statsborger Lipa Gidelev Knappeis om Fritagelse**

for at fremskaffe Forsørgelsesattest til Brug ved Udfærdigelse af Borgerskab.

Magistraten har intet herimod at erindre.

Bevilgedes.

13. (J. Nr. 12⁴—1921). Indstilling angaaende **Tildeling af Alderdomsunderstøttelse.**

Indstillingen vedtoges.

14. **F o r m a n d e n** gav Meddelelse om et Par Tilbud paa Kommunelaan samt om Indbetalingen af Kommuneskatterne.

Toges til Efterretning.
